

Szüléskélmény kutatás 2024

ADJ ÉLETET
ALAPÍTVÁNY

Adatgyűjtés eredményei a feldolgozáskor

A kutatás elsődleges célja annak vizsgálata, hogy van-e különbség a szülésélményekben attól függően, hogy a szülő nő mellett választott orvosa és szülésznője, vagy az éppen ügyeletben lévő – az anya számára ismeretlen (idegen) – szakemberek vannak jelen.

A kutatás másodlagos célja annak vizsgálata, hogy a szülésélmény milyen mértékben befolyásolja a jövőbeni gyermekvállalási kedvet, illetve hogy az orvos és szülésznő, valamint a szülő nő közötti, ismertségén alapuló bizalmi viszony pozitívan hat-e a szülés lefolyására.

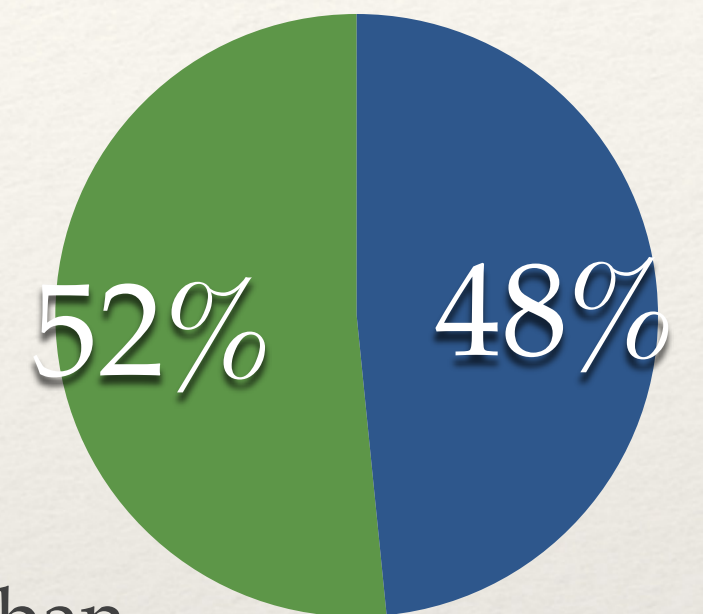
A kérdőívet az adatfeldolgozás időpontjáig 3506 fő töltötte ki, azonban az adatgyűjtés még nem zárult le, így jelenleg is folyamatosan érkeznek új válaszok. A kitöltők korát, lakhelyét, iskolai végzettségét és a szülés időpontját figyelembe véve elmondható, hogy a kutatás reprezentatív, az eredményekből pedig megalapozott rövid- és hosszú távú következtetések vonhatók le.

A kutatásban azok a nők vehettek részt, akik 2000. január 1. után szültek. Az elemzés során külön vizsgáltuk azokat, akik 2021. január 1-je előtt (a 2020. évi C. törvény, az ESZJ tv. hatálybalépése előtt), valamint azokat, akik ezt követően hozták világra gyermeküket.

Adatgyűjtés eredményei a feldolgozáskor

- ❖ 3506 válasz
- ❖ Férfiak és nők is kitölthették
- ❖ 2000. január 1-től történt szülések
- ❖ Adatgyűjtés: 2024. január 2. – jelenleg is
- ❖ 2020. december 31-ig: 1648 válasz
- ❖ 2021. január 1-től: 1756 válasz
- ❖ Kiesett: 102 válasz
 - ❖ Férfi, nem releváns (pl. külföldi), nem jó időszakban

Orvos és szülésznő jelenlétének fontossága

Arra a kérdésre, hogy *„Mennyire tartja fontosnak, hogy választott orvos legyen jelen a szülésnél?”*, a válaszadók **közel 70%-a** válaszolta, hogy számára ez **nagyon fontos**, míg **mindössze 16,6%** mondta, hogy **nem tartja lényegesnek**.

A **választott orvossal szülők 83%-a pozitívan** értékelte szülésélményét, és csupán **7,6%** számolt be **negatív** tapasztalatról.

Ezzel szemben **idegen orvossal szülők esetében a pozitív élmények aránya 57,9%**, míg a **negatív élményeké 24,6%** volt – vagyis **17 százalékponttal több negatív tapasztalat** kötődik az ismeretlen orvos jelenlétéhez.

A válaszokból jól látható, hogy az anyák számára **szignifikáns különbség** mutatkozik meg a választott és az ismeretlen orvos jelenléte között – **egyértelműen a választott orvos javára**.

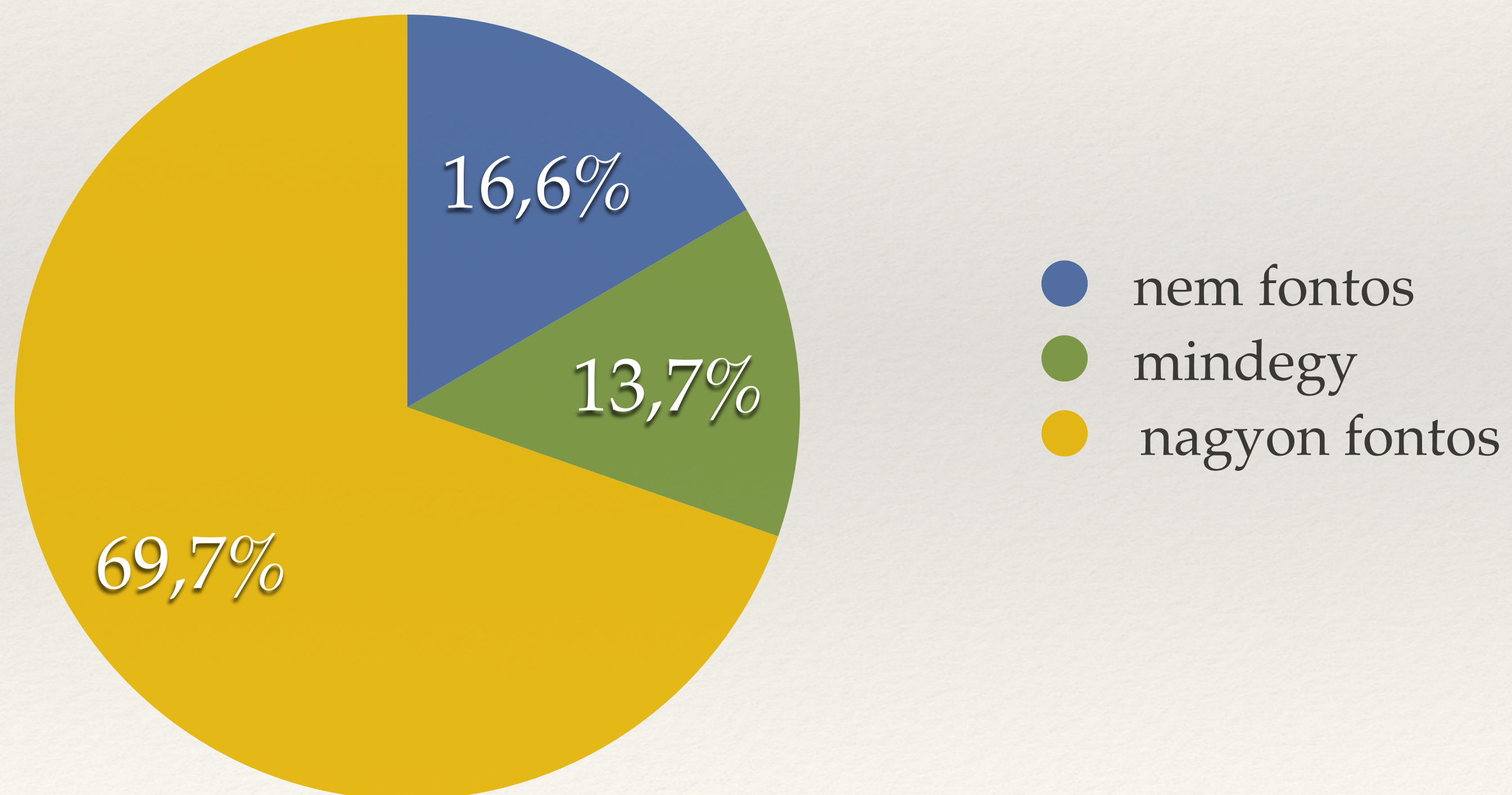
Hasonló, sőt még markánsabb különbségek mutatkoztak a szülésznő személye esetében is. A *„Mennyire tartja fontosnak, hogy választott szülésznő legyen jelen a szülésnél?”* kérdésre a válaszadók **73,1%-a** válaszolta, hogy számára ez **nagyon fontos**, míg csupán **13,5%** szerint ez **nem lényeges**.

Választott szülésznő esetén a **pozitív szülésélmények aránya 91,7%**, míg **idegen szülésznő** esetén ez **66,4%-ra csökken**.

A **negatív tapasztalatok aránya pedig 3,8%-ról 20,2%-ra** emelkedett – **több mint ötszörösére**.

Mennyire tartja fontosnak, hogy választott orvos legyen jelen

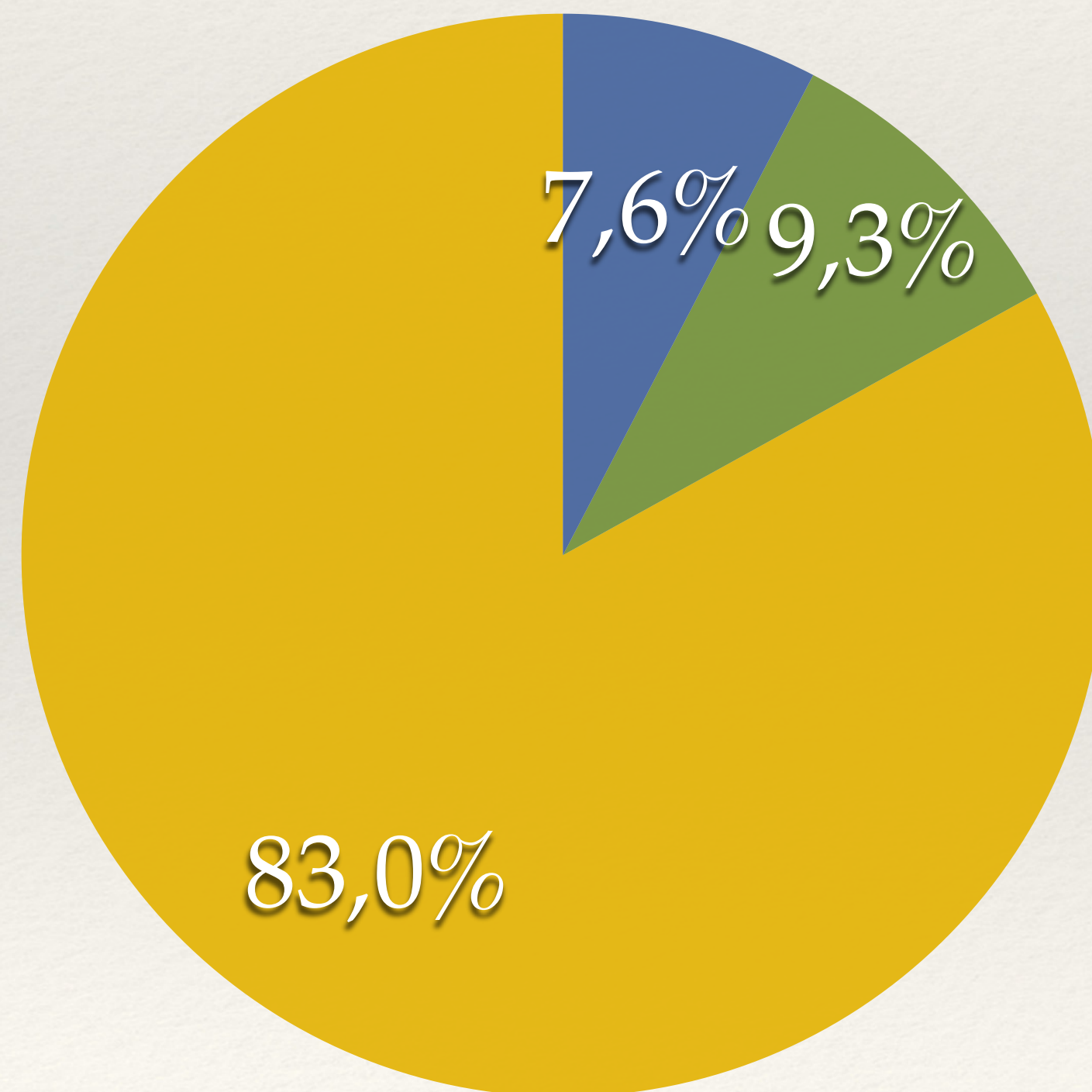
- ❖ *A kismamák 70%-nak nagyon fontos, hogy választott orvosuk lehessen a szüléskor*

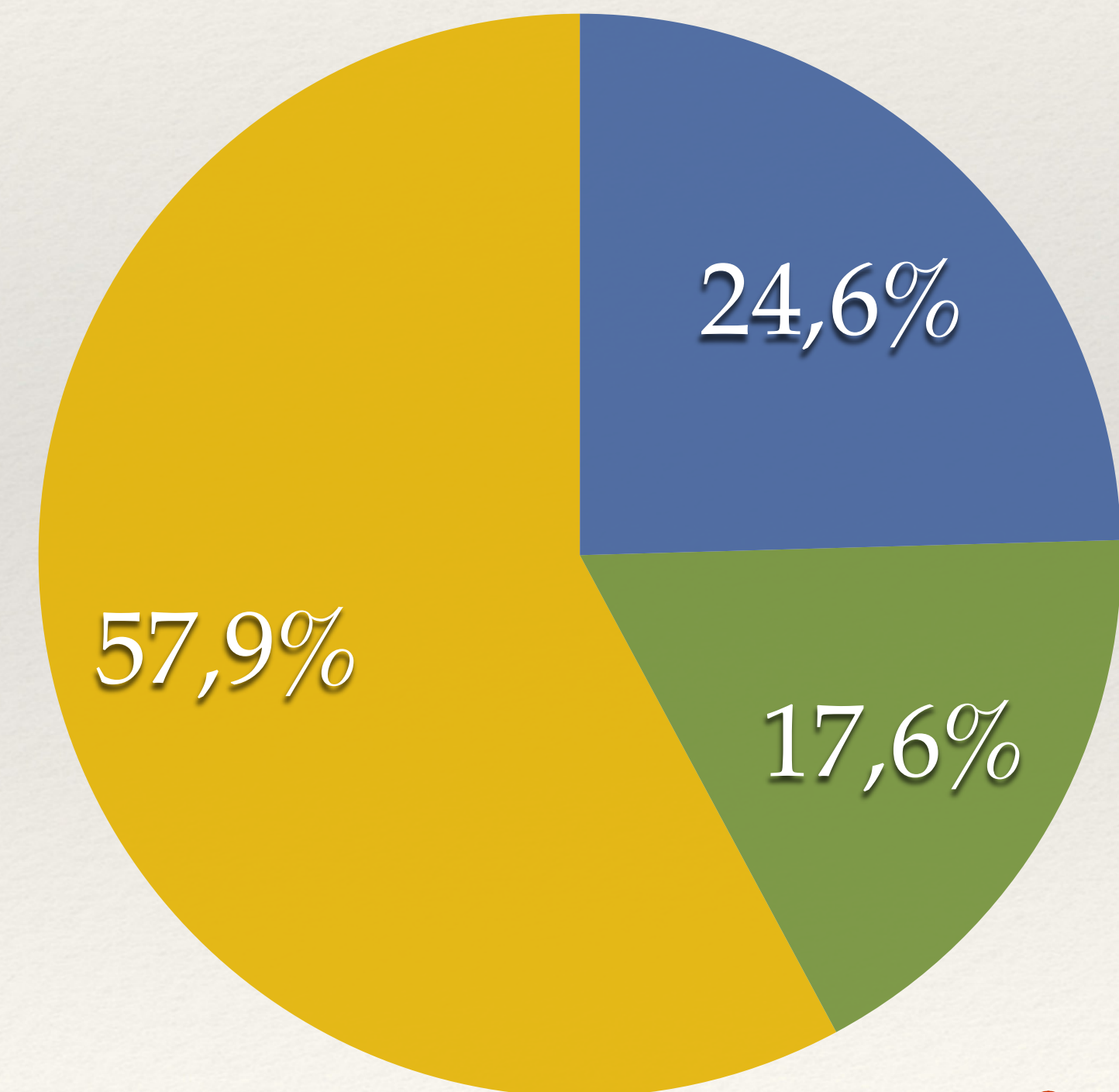
Elégedettség orvos jelenléte szerint

- ❖ *Negatív: 17 %ponttal több negatív élmény*
- ❖ *Pozitív: 25,1 %ponttal kevesebb pozitív élmény*

Választott orvossal

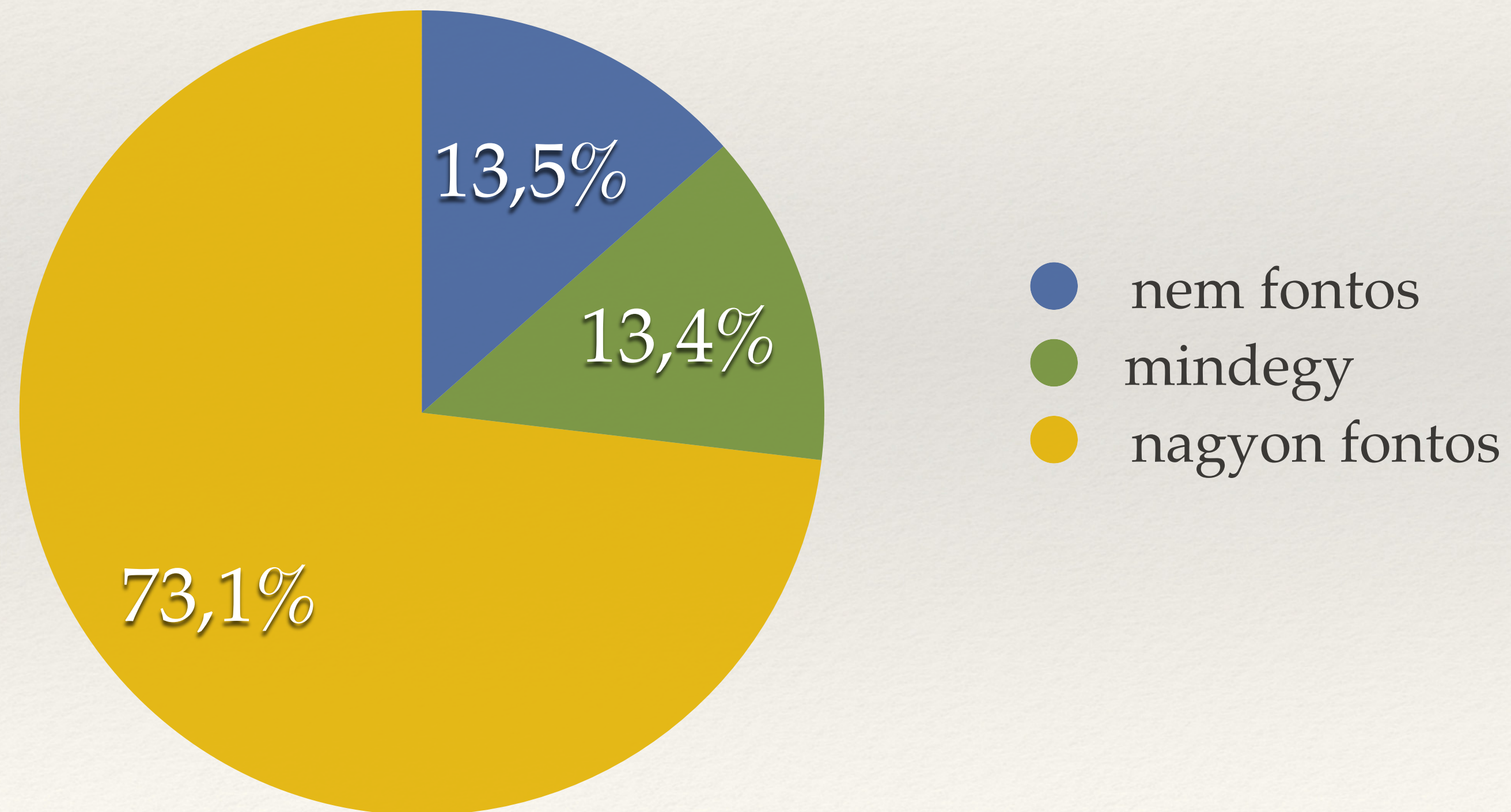

Idegen orvossal

Mennyire tartja fontosnak, hogy választott szülésznő legyen jelen

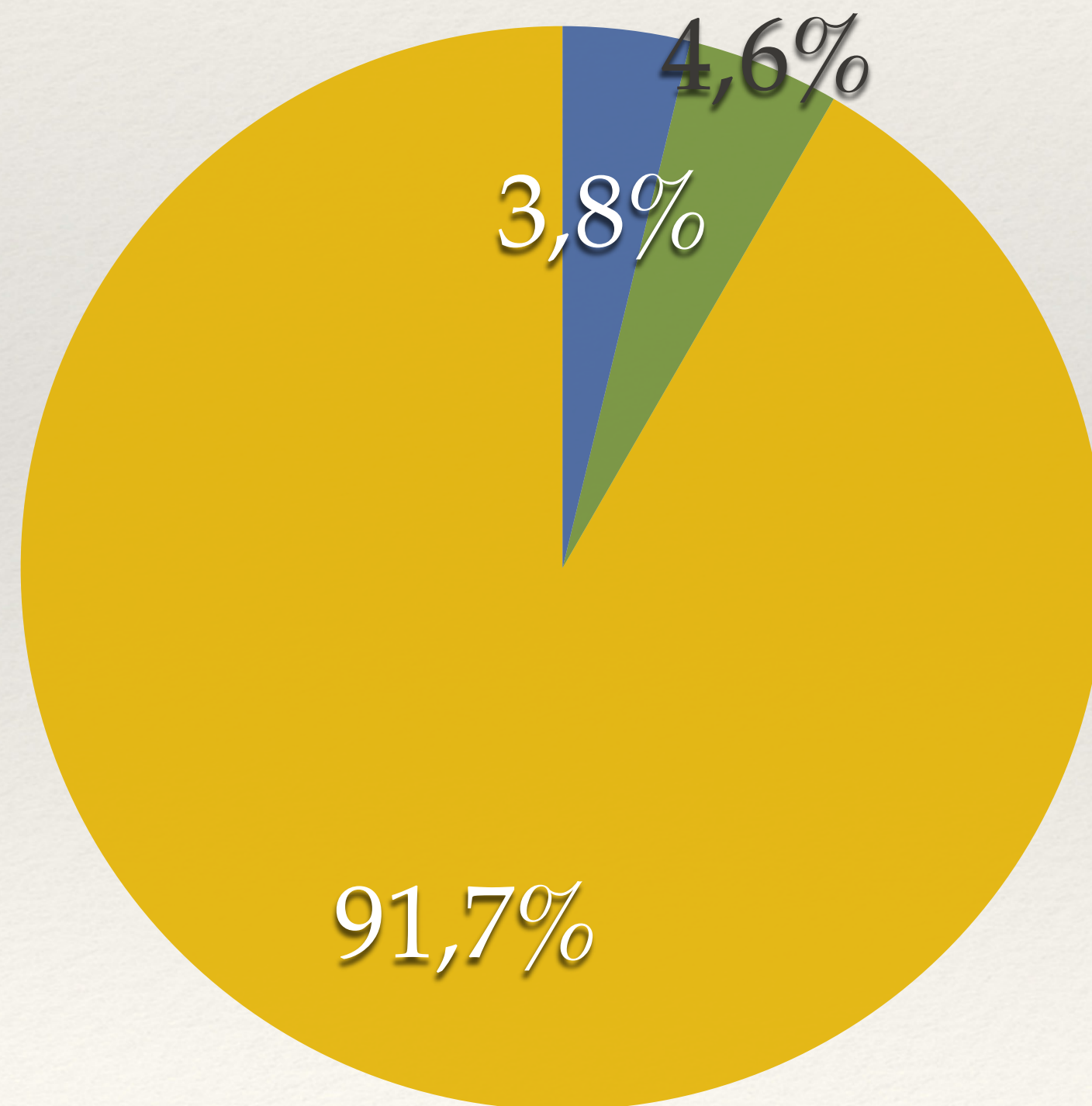
- ❖ *Nagyon fontos a várandós nőknek, hogy a szüléskor általuk választott szülésznő legyen mellettük*

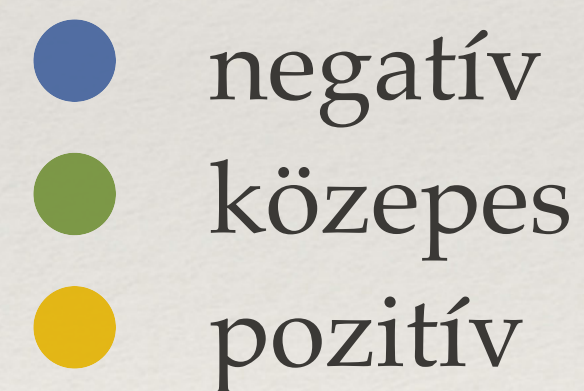
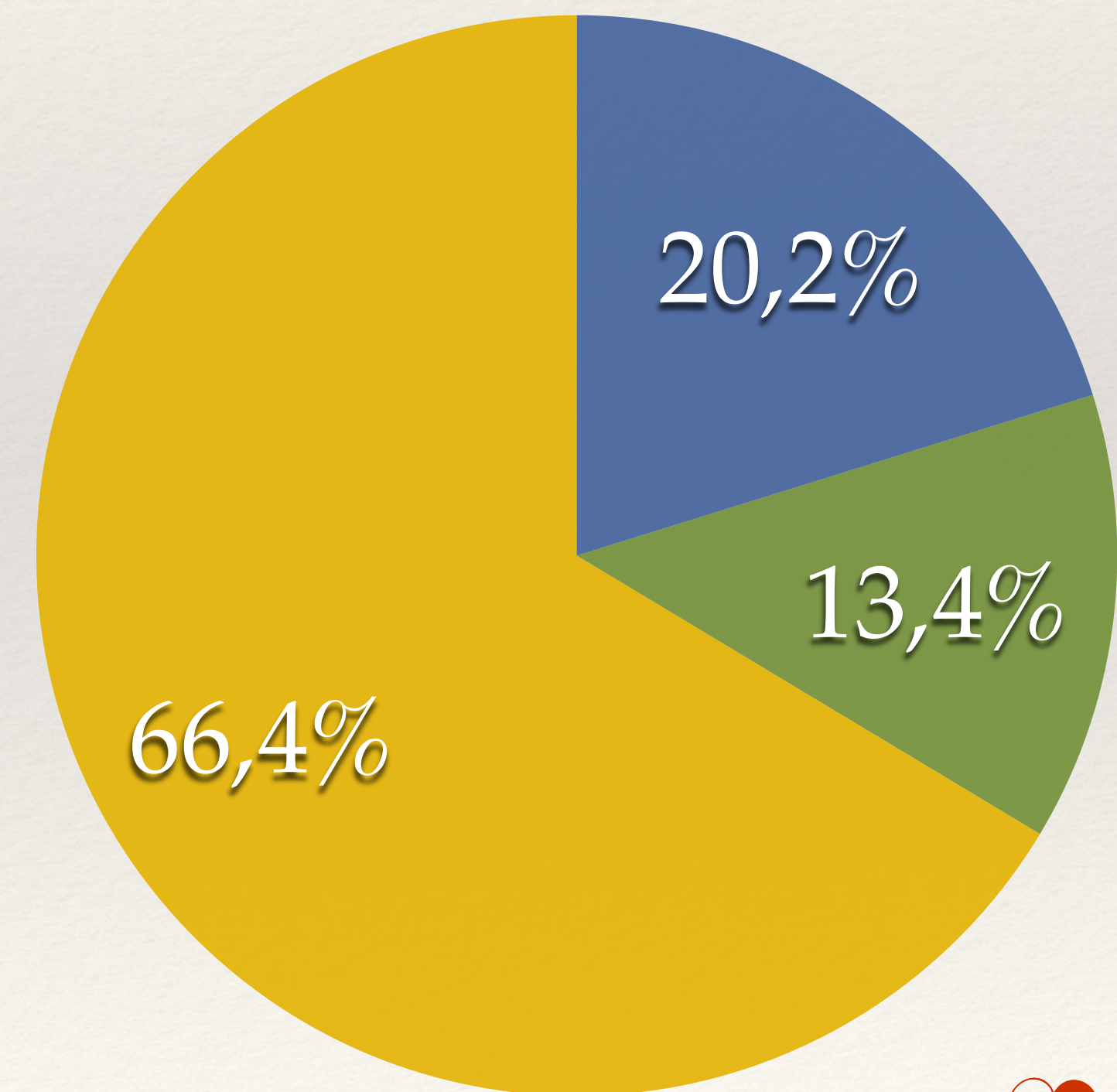
Elégedettség szülésznő jelenléte szerint

- ❖ *Negatív: több mint ötször annyi negatív megélés*
- ❖ *Pozitív: 25,3 százalékponttal csökkent a pozitív megélés*

Választott szülésznővel

Idegen szülésznővel

Későbbi gyermekvállalási kedvre gyakorolt hatások

A kutatás egyik legfontosabb megállapítása a gyermekvállalási kedv változásához kapcsolódik.

Választott orvos és szülésznő esetén:

- A válaszadók **40,6%-ának** a szülésélmény **pozitívan** befolyásolta a gyermekvállalási kedvét.
- Mindössze **7%** számolt be **negatív** hatásról.

Idegen orvos és szülésznő esetén:

- A pozitív válaszok aránya felére csökkent, mindössze **20,6%**.
- Ezzel szemben **23,5%** mondta azt, hogy az élmény **negatívan** hatott gyermekvállalási szándékára — ez **több mint háromszoros** romlást jelent.

Összességében tehát:

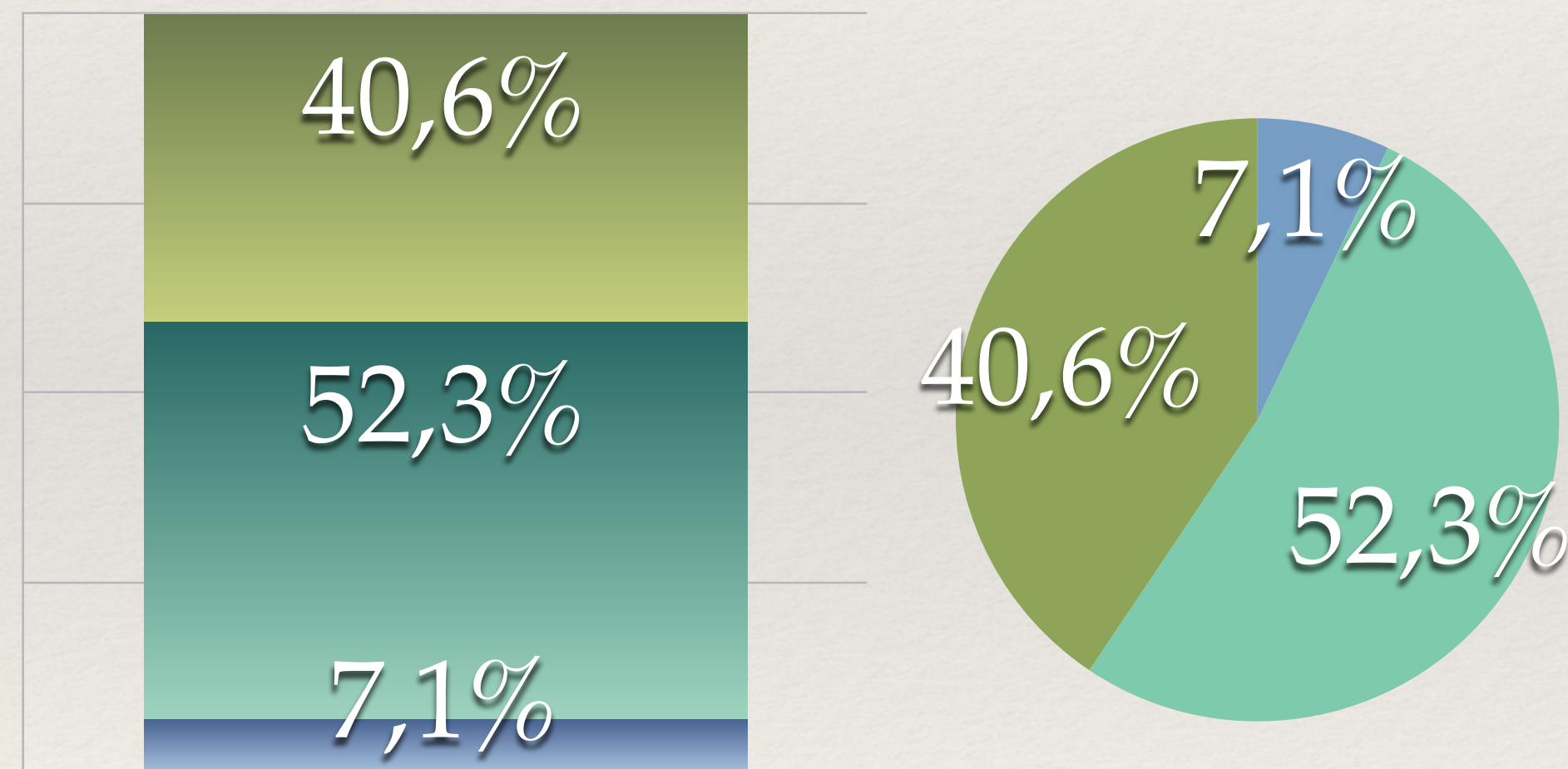
- A választott kísérőkkel szült anyák **kétszer** nagyobb eséllyel terveznek újabb gyermekvállalást.
- Az idegen orvossal/szülésznővel szülők körében a negatív élmény aránya **háromszor magasabb**.

Ezek az eredmények összhangban állnak a nemzetközi szakirodalommal is: kutatások szerint a pozitív szülésélmény megduplázza a későbbi gyermekvállalások számát a negatív élményt átéltekhez képest. Fontos kiemelni, hogy a kérdőív nem az orvosok vagy szülésznők szakmai munkáját minősíti, hanem azt mutatja meg, hogy a **bizalmi kapcsolat** az anya és az egészségügyi szakemberek között **meghatározó tényező** a szülésélmény és a későbbi gyermekvállalási hajlandóság szempontjából. A kutatás alapján egyértelmű: a szülés körülményei, különösen a választott kísérők jelenléte, **kulcsszerepet játszanak** a gyermekvállalási kedv alakulásában.

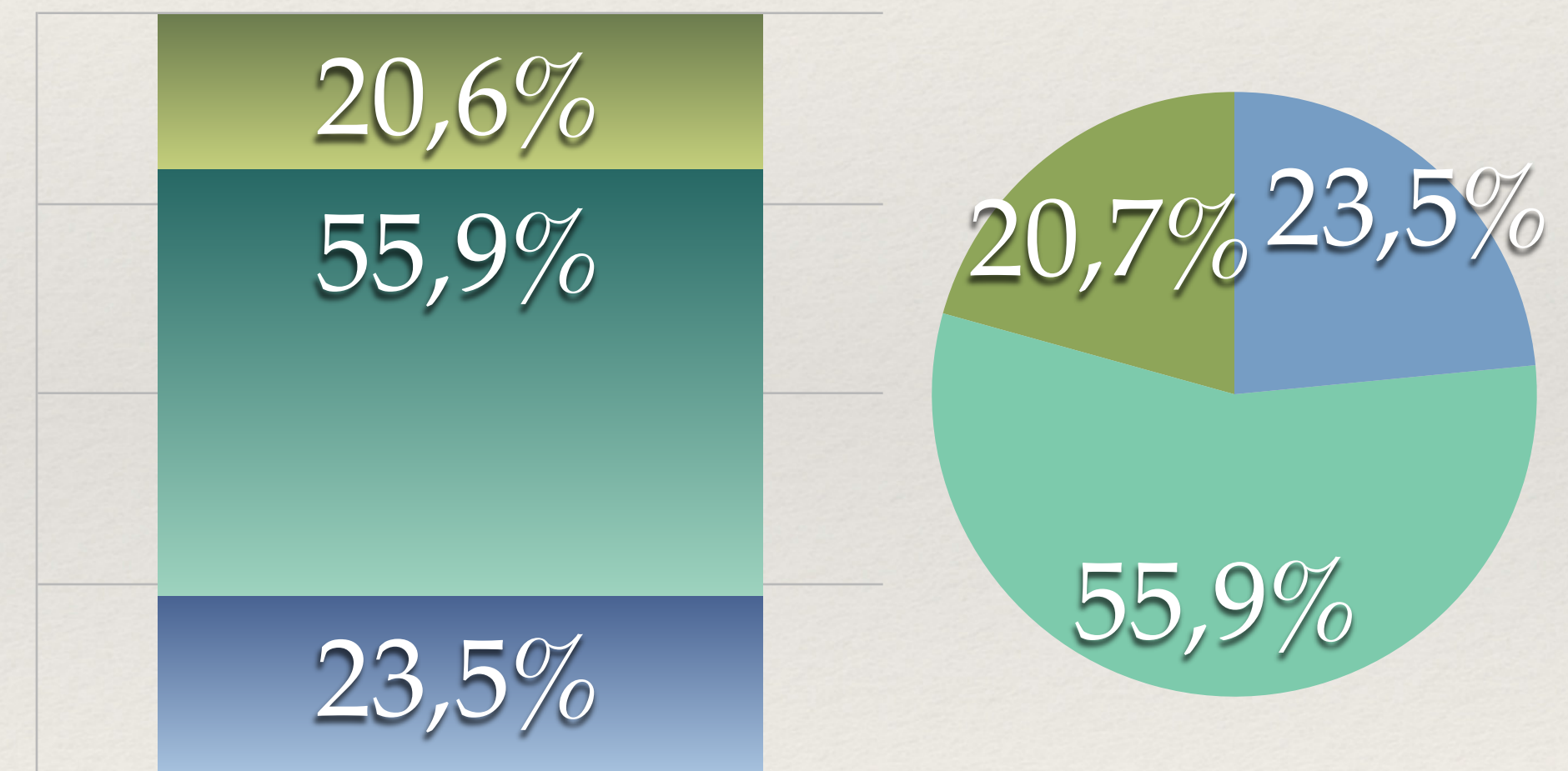
Későbbi gyermekvállalási kedvre gyakorolt hatások

■ negatívan befolyásolta ■ nem befolyásolta ■ pozitívan befolyásolta

- ❖ *Pozitív: választott szakemberek esetén közel kétszerese a pozitív élmény*
- ❖ *Negatív: idegen szakemberekkel több mint háromszorosa a negatív megélés*

Választott szülésznővel
és választott orvossal

Idegen szülésznővel és
idegen orvossal

“A népek sorsa a szülőszobán dől el”

Nemzetközi kutatások egyértelműen bizonyítják, hogy a szülés körülményei meghatározó szerepet játszanak a szülésélmény minőségében. Pozitív szülésélmény esetén az édesanyák később átlagosan kétszer annyi gyermeket vállalnak, mint negatív szülésélmény esetén. Az Adj Életet Alapítvány kutatási eredményei pontosan megerősítik ezeket a nemzetközi megfigyeléseket: a magyarországi adatok is azt mutatják, hogy a szülés körüli események jelentős hatással vannak a későbbi gyermekvállalási kedvre.

Különösen aggasztó, hogy a 2021 óta szült édesanyák szülésélményei a válaszok alapján jelentősen romlottak, összefüggésben az ESZJ törvény (2020. évi C. törvény) hatályba lépésével kialakult új helyzettel. A szöveges beszámolók és a statisztikai adatok is azt mutatják, hogy a szülő nők jelentős része elégedetlen a jelenlegi rendszerrel. A szüléskor átélt negatív élmények a következő gyermekvállalástól való elforduláshoz vezethetnek — függetlenül attól, hogy milyen egyéb anyagi támogatások állnak rendelkezésre.

Kórház választhatósága szülésre

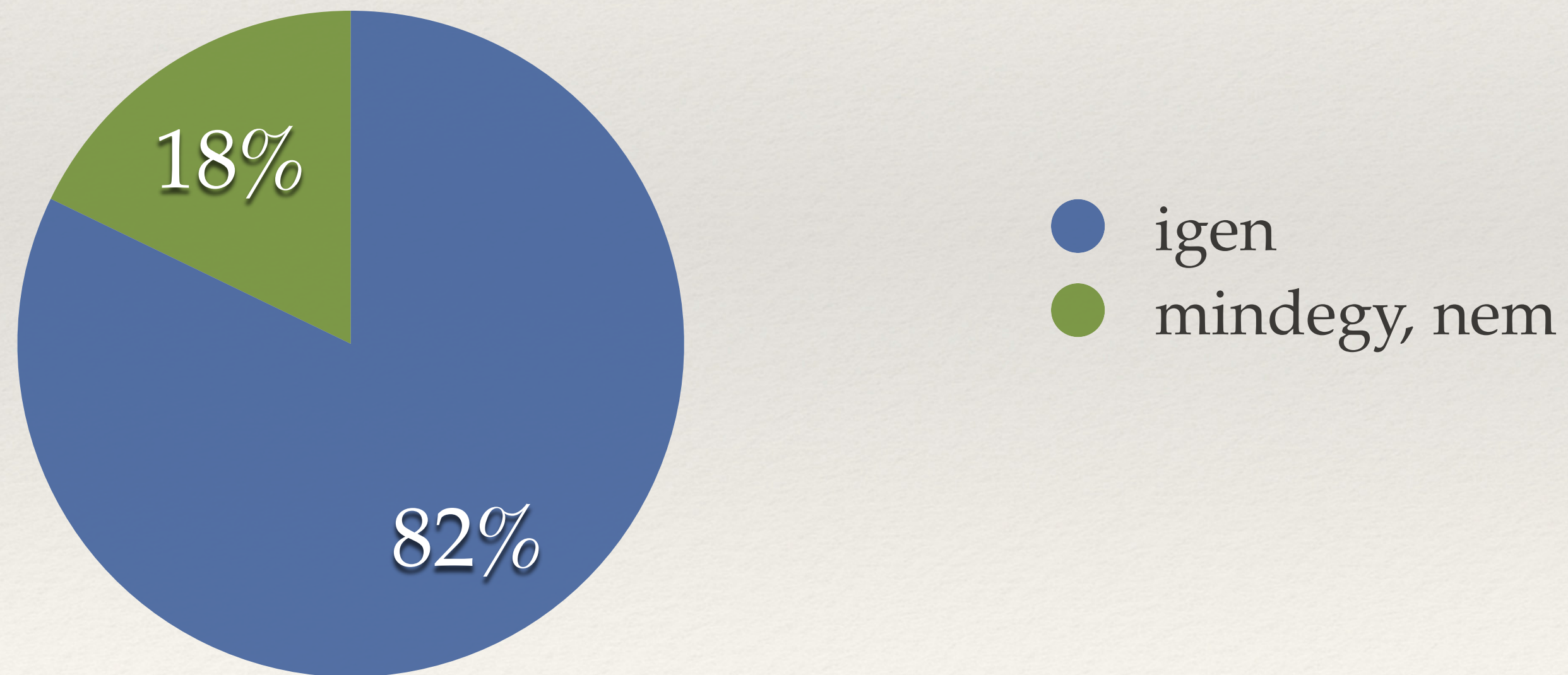
A megkérdezett édesanyák 88%-a fontosnak tartja, hogy maga választhassa meg, melyik intézményben szül. Ha a kismamák már a várandósság alatt bejelentkezhetnének a választott kórházba, az a szülészeti osztályok számára is nagy segítséget jelentene, hiszen pontosabban tudnák tervezni a várható szülések számát.

Statisztikai adatok nyilvánossá tétele

A szülés előtt álló családok több mint 80%-a fontosnak tartja, hogy lehetősége legyen megismerni a szülészeti osztályok szemléletét, eredményességét, valamint az ott végzett beavatkozások gyakoriságát. Több külföldi példával ellentétben Magyarországon jelenleg nincs ilyen tájékoztatás, így a kismamák döntéseiket sokszor csak korlátozott információk alapján tudják meghozni.

Kórházak statisztikai
adatait megismerné

Édesanyák szülésélmény beszámolói

Kutatásunk számszerű és szöveges válaszai is egyértelműen mutatják, hogy az elmúlt években szült nők jelentős része nem elégedett a jelenlegi szülészeti rendszerrel. Ez nemcsak a személyes jóllétet, de a következő gyermekek vállalását is veszélyezteti.

Negatív szülésélmények – elmaradó gyermekvállalás

Sok édesanya számolt be traumatikus élményekről, amelyek tartós lelki terhet rónak rájuk, és befolyásolják további gyermekvállalási terveiket.

“Fizikailag a babám és én is egészségesek vagyunk, de számomra trauma volt, még most egy év után is sírnom kell, ha beszélek róla.” “Terveztünk testvért a kislányunknak, de a szülésélmény után lemondtunk róla. Ebbe a rendszerbe még egyszer biztosan nem fogok szülni.”

A választott orvos és szülésznő szerepe

A bizalmi kapcsolat megléte kulcsfontosságú a pozitív szülésélmény szempontjából. Az édesanyák nagy része hangsúlyozta: alapvető igényük, hogy általuk választott szakemberek kísérjék a szülésüket. *“Nagyon sokat számított, hogy olyan emberek voltak ott, akikre bármikor rábíznam magam, és a gyermekem életét.” “Szerintem a szülés annyira intim pillanat egy nő életében, hogy nagyon fontos, hogy olyan emberek vegyék körül, akikben megbízik.”*

Anyagi terhek és a magánellátás választása

Mivel az állami rendszerben megszűnt a szabad orvosválasztás lehetősége, sok család a jelentős anyagi teher ellenére is a magánkórházi szülést választja. *“Átlag magyar fiatal pár vagyunk, a magánkórházat csak babaváró hitelből tudtuk megfizetni.”*

Demográfiai következmények és sürgető teendők

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a szabad orvos- és szülésznőválasztás lehetősége alapvető fontosságú a szülésélmények javításához, ezáltal a gyermekvállalási kedv növeléséhez.

Szülésélmény kutatás 2024

adjeletetalapitvany@gmail.com

www.adjeletet.hu

ADJ ÉLETET
ALAPÍTVÁNY

